

BISERICĂ

Onor. Biblioteca Palatului Cultural Arad

LA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18Redactor:
Prof. Dr. P. Deheleanu

APARE DUMINECA

Dumineca Ortodoxiei

Din crugul vremurilor bătrâne, se desprind un-sprezece veacuri, dela data când cea mai urgisită ereză: Iconoclasmul, a fost condamnată în mod definitiv. Vreme de douăsprezece decenii, Iconoclasmul a zguduit și hărțuit viața curată a creștinilor.

După lupte grele, pline de suferințe, începute în 722 de ambițiosul împărat al Tarigradului Leon Isaurul, la începutul anului 842, împăratul Mihail îndemnat de eulavioasa sa mamă împărăteasa Teodora și ajutat de patriarhul ecumenic Metodie, restabilesc cultul sfințelor icoane.

Din lupta aprigă, purtată cu atâta avânt de adevărații creștini, contra vrăjmașilor sfințelor icoane, se ridică marea figură a Patriarhului Gherman din Constantinopol, care la provocarea și amenințarea împăratului, ca să iscălească edictul de condamnare a icoanelor, răspunde cu un refuz categoric și rupându-și cărja în genunchi, părăsește tronul ecumenic.

La câștigarea acestei lupte glorioase, un merit incontestabil l-au avut vrednicii călugări postelnici din împărăția Bizanțului, cari pentru dreptatea cauzei sfințelor icoane, au suferit cele mai grele suplicii, temnițe și moarte de martiri.

Cu triumful dreptei credințe asupra iconoclaștilor, s'a deschis pentru omenire un izvor de profundă pietate, și de înălțare spre culmile progresului. Cultul icoanelor a despiciat o cărare nouă de înflorire și de triumf al artei religioase.

Pentru comemorarea fericitului eveniment al victoriei repurtată de adevărații creștini asupra vrăjmașilor sfințelor icoane, s'a instituit Dumineca Ortodoxiei. La început, aceasta comemorare privea nu numai cultul icoanelor, ci și alte adevăruri de credință, cari au finit în continuă frământare viața creștinilor din orientul atâtor agitații.

Tot farmecul, toată frumusețea și tot triumful veacurilor trecute ale creștinismului, este predominat de spiritualitatea fecundă datorită cultului sfințelor icoane. Istoria ne spune că, cele mai culte popoare, au cunoscut cea mai glorioasă stare de înflorire, când

ele au îngenunchiat în fața sfințelor altare împodobite cu sfințele icoane.

Icoanele fac parte integrantă din viața noastră ortodoxă. Ele inspiră: eulavie, pietate, curaj și nădejdi. O locuință fără icoane, produce asupra sufletelor un paradox, un vid ce te lasă rece, indiferent și chiar străin. Icoanele ne dau sentimentul real a prezenței celor pe cari ele ti reprezintă. Ne oferă o adâncă contemplație sufletească, o revelațiune ce ne transpune în împărăția vecniciei. Ele sunt și un catechism pedagogic al celor simpli, cărora le stimulează și le accentuează eulavie, punându-le înainte scene emoționante din viața și patimile Mântuitorului Hristos. Câte milioane de oameni, n'ar fi murit în întunerecul ignoranței și al hazardului, dacă n'ar fi învățat nimic dela icoane!

Inconstentabil că religia ortodoxă este cea mai superbă, cea mai fermecătoare religie, care își găsește expresiunea în cultul său plin de eulavie și triumf și, care este viața integrală trăită pe treptele evangheliei lângă Mântuitorul Hristos. Ortodoxia cuprinde în sine atâtea flăcări de lumină și de avânt ceresc. Rezorturile ei sunt așa de tainice ca și tainica dogmă a Sf. Treimi, care este piatra de granit a credinței noastre. Ea a triumfat și va triumfa față de celelalte religii prin forța marilor adevăruri, cari sunt tot atâtea mărgăritare prețioase ale ortodoxiei. — Ea însă trebuie trăită și adăncită cu sufletul, cu inima și cu mintea.

Să trecem acum la ortodoxia neamului nostru. În multe privințe Biserica noastră este în plin progres. A dobândit pământuri, imobile, fundații etc. Cadrele ei ierarhice sunt relativ bine închegate. O mulțime de catedrale cum le zicem în mod greșit și bisercii una mai pompoasă ca alta, apoi case parohiale, case culturale, au rădărit ca prin farmec în toate părțile, în cele trei decenii din urmă. În ce privește educația și pregătirea clerului, am realizat progrese lăudabile. Numărul publicațiilor ce stau în slujba ortodoxiei noastre, este impunător. Avem ga-

zetari și scriitori bisericești, cu stil sobru de puritate și eleganță clasică, cari sunt o mândrie a Bisericii noastre. Este tot prelații, profesorii de teologie și clerul nostru este bine pregătit. Suntem mândri de toate aceste prețioase realizări.

Privită însă toată această bogăție intelectuală și materială prin ochiul credinței, ea își pierde din valoare. Biserica este arborele vieții sădit aici, pe pământ ca, prin credință să înflorească și să aducă fructe în Ceruri. Zidurile mărețe ale frumoaselor noastre biserici au atâta valoare câți stropi de credință sunt betonați la temelii lor și câți flori și suspine de rugăciuni se ridică de sub cupolele lor spre bolta împărăției vecinice. Cât de scumpă este sufletului credincioșilor, o bisericuță modestă și curată dela sate, în care ei și-au zidit deodată cu truda și sudoarea, și o parte din sufletul lor.

Dorim și vrem ca vertiginosa ascensiune a Bisericii noastre aici pe pământ, să nu fie o flacără de artificiu, realizată cu mare răsădit și strălucire externă, ci o adâncire a credinței, vie și active în care să gâlgăie apele miraculoase ale unui crez făcător de minuni. O putere de înălțare și însănătoșare, în care să se fructifice adevărul etern. Sub acest aspect suntem deficitari. Suntem cuprinși de un fel de timiditate și inerție. Plaga sectelor cari fac propagandă cu surle, tobe și diferite momeli, ne încolțesc satele din toate părțile. Să ieșim din defenzivă și să intrăm vijelios în mijlocul frământărilor de fiecare zi. Să vestim pe Hristos și adevărurile ortodoxiei noastre democratice cu pasiune fanatică și cu căldură apostolică. Vrem un creștinism profund și dinamic, care să fie stâlpul de foc pe drumul creștin-social la triumf și la glorie.

Nimic nu poate fi mai potrivit pentru această dinamizare, ca Dumineca Ortodoxiei.

Protopop : S. STANA

Struguri din spini...

Culeg oamenii struguri din spini și smochine din măracini? Nu. Pomul bun nu poate face roade rele, nici pomul rău nu poate face roade bune (Mt. 7, 16-18). Totuși, în livada vieților omenești, adesea le vezi laptele amestecate, innăbușite, zăbrănite, voalate în așa fel, încât, da să și se pară adesea, că și măracinii să fie buni de ceva: „...va veni vremea când, oricine va ucide, să creadă că aduce slujbă lui Dumnezeu” (In 16, 1).

Până și cei mai buni creștini, se scapă și săvârșesc răul, după cum și cei mai înrăutățiți oameni, au scăpări de faceri de bine. În cazurile acestea însă, stă în cumpănă un „cum”. Cum rodesc acestia, spinii: struguri și cum rodesc smochinii: scăieți?

Răii săvârșesc binele fără voie, de silă, ca acel

judecător care s'a plictisit de stăruințele văduvei. Faci binele ca să nu-l mai auzi și să nu-l mai vezi pe cineva în ochii tăi. Alții îl săvârșesc binele de ochii lumii, fără temei, la întâmplare, din greșală. Am mai semnalat mi se pare faptul divers dintr'un port, unde în văzul unei mari aglomerații de oameni, un copil fu salvat dela înec de către un comedian. În timp ce lumea îl felicita și-l ovaționa, salvatorul mergând spre casă zise prietenului său: „Toate-s bune, dar tare ași vrea să știu care a fost pezevenchiul care mi-a făcut vânt în apă!”

De șapte ori pe zi păcătuiește dreptul, spune Scriptura. Da, păcătuiește, însă nu ca cel rău din fire și nărav. Vărsarea de sânge și lepădarea lui Petru, nu-i tot una cu fărădelegile unui gangster oarecare.

Căderile dreptului sunt fără intenție, din neștiință, din slăbiciune; cel ce prosperă ca finicul, chiar când cade, nu se bucură de greșele lui, nu găsește plăcere în ea, ca cel pătimăș, ci dimpotrivă, o regretă, caută s'o acopere cu plâns neîntârziat și cu fapte bune.

Ia vezi, ce ești! Un rău care se scapă de face odată binele, sau un bun care, fiecare poticneală o amendează cu zeci de roade bune? Ești bun dacă te bucură binele și te'ndurerează răul. Ești rău și slăbănog, dacă te bucură răul și te'ntristează binele.

Pr. Gh. Perva

Reflexe divine...

E impresionant efortul științei spre cucerirea adevărului. Deasemenea, e impresionantă nestăvilita pornire a omului de rând de a ajunge în posesia adevărului. Acestei înalte tendințe, însă, îi răspunde o modestă și simplă constatare: cuceririle științei și ale omului de rând nu reprezintă adevărul în esență și integritatea sa. Concluziile științei sunt adevăruri fragmentare, sunt fracțiuni minore din imensitatea adevărului. Fiecare lege, concluzie, frântură de adevăr servește ca punct de plecare spre aflarea altor adevăruri întrezărite. Această constatare demonstrează că adevărul adevărat, adevărul în sine, în esență și unitatea sa, este nesupus integral puterii noastre investigatorii. Dar dacă nu poate fi descoperit rațional în toate dimensiunile sale transcendente, nu însemnează că el nu există. Dovada existenței sale este tocmai diversitatea adevărilor fragmentare, imanente, pe cari, vrând-nevrând, trebuie să ni le reprezentăm într'o sinteză originală, înmănușiate în izvorul din care au emanat.

Este evident că la fel se petrece și cu binele și cu frumosul. Și aceste valori sunt realizate numai parțial. O realizare integrală a acestora nu se poate atinge, deoarece aceasta ar echivala cu o stare perfectă, de echilibru, de mulțumire, de o neturbu-

rată liniște. Ori, aceasta este numai o permanentă aspirație, un dor nestăpănit, nu o realitate. Mulțumirea desăvârșită e greu de întâlnit, iar ceea ce a nimă realizarea fragmentară a binelui și frumosului — cât și a adevărului — este tocmai nemulțumirea.

Dar, dacă nu se ajunge la cunoașterea absolută a adevărului, la realizarea deplină a binelui, și la contemplarea frumosului desăvârșit, totuși, în om persistă continuu tendința de a lua contact cu ele, de a le sesiza în esență, în vibrarea lor armonică, în unitatea lor adâncă, originară. Această tendință este puternică, obsedantă, neliniștitoare. Ea indică linia unei trăiri superioare, oferind omului strălucirea demnității, a ridicării supreme. Valorile spirituale — adevărul, binele și frumosul — nu sunt separate prin limite fixe, cari să excludă comuniunea dintre ele. Dimpotrivă, ele se caracterizează prin o puternică interferență, în adâncul lor sunt unite prin conjuncturi fundamentale cari împiedecă o exclusivitate dură. Un ins însetat după adevăr, va năzui să înfăptuiască și binele și va fi sincer mișcat de farmecul frumosului. Și aceasta se întâmplă aproape cu necesitate. În nici un caz, una dintre valorile spirituale nu este piedică în calea realizării alteia. Această armonie, această coherență, această cimentare adânc organică, impune o reflexiune subtilă, o pătrundere în adâncul lor intimitate și, în fine, o accepțiune, fără rezerve, a efectului înalt pe care îl produc în om. Importanța lor e covârșitoare, deoarece saltă pe om peste pragul animalității, alcătuiind puternica lui spiritualitate.

O scrutare a valorilor supreme sau spirituale ne va conduce la concluzii importante. Existența lor, și mai ales permanenta lor experimentare, ne obligă să le cercetăm originea și să le întrezărim scopul spre cari tind. Caracterul lor evident, accepțiunea lor generală, atracția și dominația ce o impun prin ele înșile, ne indică un izvor absolut, o origine care trebuie să depășească posibilitățile finite ale omului. Ele sunt un produs superior energiei umane, implică o origine mai înaltă decât a eului. Dacă ar fi un produs al eului, n'ar mai avea caracterul permanent, universal acceptat, adânc și categoric. Atunci, tot ce spunem noi ar fi adevărat, tot ce facem sau dorim ar fi bine, și tot ce ne convine și ne place nouă ar fi frumos. Și cum preferințele noastre se schimbă și nu sunt ale tuturor, iar faptele noastre adesea se contrazic, unde vom căuta permanența și universal-valabilitatea valorilor? Și, mai ales, noblețea, strălucirea, atracția și dominația valorilor supreme! Valorile spirituale nu pot fi produsul subiectivității noastre. Izvorul lor trebuie căutat în transcendență, în Dumnezeu. Înălțimea originii lor absolute, caracterul lor transcendent, explică suficient — și e singura explicație — atracția ce o impun spiritului uman. Adevărul, binele și frumosul au o existență

pură, independentă de preferințele și capriciile noastre. Dacă ele ar fi conforme preferințelor și capriciilor noastre, și-ar pierde valabilitatea, s'ar confunda cu acestea. Dar situația este inversă, în mod evident. Puternica lor autoritate transcendentă ne obligă să le acceptăm ca pe un normativ al atitudinii noastre. Ele sunt călăuză vieții noastre. Efluvialul harului divin se revarsă asupra interiorității noastre, oferindu-ne belșugul adevărului, binelui și frumosului etern, și îndreptează fluxul energiei spiritului nostru spre țintirea acestor daruri. Căci valorile spirituale sunt un dar al Cerului, reflexe strălucitoare și mărețe ale Adevărului, Binelui și Frumosului absolut. *Valorile supreme sunt reflexe divine în sufletul omului.*

Prezența valorilor supreme în sufletul oamenilor este o realitate înălțătoare, un fapt care dă sens existenței umane, delimitând-o puternic față de alte categorii de existențe. Prezența reflexelor divine în sufletele oamenilor este plină de adânci semnificații. Această prezență este un indiciu al intervenției lui Dumnezeu în creatura Sa; este condiția purificării și a mișcării ei spre desăvârșire. Valorile supreme au menirea de a pătrunde adâncurile sbuciumate ale sufletului omenesc, de a distruge groaza obscurității și a instaura liniștea luminii; puterea lor risipește haosul și introduce ordinea, înlătură contradicțiile și nesiguranța și dă temelie certitudinii; puritatea lor răspândește curăție; spiritualitatea lor operează spiritualizarea omului prins în mrejele materialismului; transcendența lor provoacă elan pentru înălțarea spre supremul Spirit, dela care emană totul.

Prezența reflexelor divine în suflete aduce liniște și pace; le purifică, le înviorază, le învoiește. *Sufletul, asupra căruia se revarsă belșugul reflexelor divine, plutește, inevitabil, în regiunea sacralului, simțe florile experienței religioase.* Viața omului prinsă sub unghiul reflexelor divine poartă pecetea „împărăției lui Dumnezeu.” Omul acesta îndeplinește decreele dumnezeiești cu bucurie, dorește puternic dominația lor, nu o acceptă cu silnicie; pentru acesta, totul e esențial și pretios, nimic zadarnic; toate aspirațiile acestuia converg unite spre eternitate, nu se risipesc, anarhic, spre periferii efemere. Sufletul, în neliniștea sa, nu cunoaște alt drum decât acel ce admite și primește fără șovăială intensă operă de purificare a reflexelor divine *este un depozitar curernic al iubirii.* Este în posesia acestui dar, care indică — în același timp — spre cer, într'o încopciere teandrică și spre întinderea pământului, într'o nestăvălită depășire de sine, într'o continuă cucerire a păcii și liniștei, într'o necurmată înfrângere a barierelor, într'o mișcare de îmbrățișare a creaturilor de către creatură. Cel luminat de strălucirea reflexelor divine este un creator de armonie, un serv al păcii. Poate oare omenirea de azi, să dorască un lucru mai mareț, decât a deveni receptacul al reflexelor divine?

Romulus Sîclovian
student teolog.

Pastorația intelectualilor

Educațiunea preoțească pentru vremurile moderne

Trad. după Dr. Tóth T.

Ingrijirea sufletească a intelectualilor trebuie s'o facă preotul paroh. De aceea e necesar ca, la cultivarea virtuților preoțești, să se aibe în vedere recerințele fără-de cari pastorația intelectualilor nu se poate face cu succes. Fără să mă ocup aci, mai pe larg, cu teoria educației preoțești, voiu arăta în cele ce urmează, câteva puncte de vedere dela îndeplinirea cărora se poate spera rezolvirea problemei de față. Intemeietorul Bisericii a voit ca, la răspândirea împărăției sale, rolul cel mai de frunte să-l aibe acei bărbați cărora El le-a încredințat răspândirea învățăturilor sale. Dela zelul mai mic, sau mai mare al acestor bărbați, dela istețimea și pregătirea lor atârnă în mare măsură, cucerirea de teren pe care o face Biserica Mântuitorului.

Biserica însăși e sfântă și fără prihană (Ef. 5, 27); în ea nu sunt defecte, nu poate fi schimbată nici îndreptată, natura și pregătirea preoților însă pot și trebuie să fie ridicate. Ingrijirea sufletească a intelectualilor atârnă, în mare parte, dela pregătirea cât mai temeinică a preoților.

Preoții din zilele noastre trebuie să-și asigure autoritatea în cercurile intelectualilor mai mult prin pregătirea și știința lor, decât prin haina pe care o poartă. Intelectualii se prezintă în fața preotului cu pretenții din ce în ce tot mai mari și putem spune că numărul redus al preoților bine pregătiți e, în oarecare măsură, una din cauzele care i-a determinat pe unii intelectuali să se depărteze de acel creștinism pe care preoții, întâlniți de dânșii, nu l-au putut reprezenta cum se cuvine. Preotul de azi, în afară de cunoștințele teologice, trebuie să mai cunoască încă multe alte lucruri, să aibe cunoștință și din alte domenii. Acest preot care le-ar rezolva pe acestea cu superficialitate, desigur că nu poate să se impună enoriașilor săi, cu atât mai puțin intelectualilor. E prin urmare absolut de lipsă ca studenții teologi, în timpul pregătirii lor, să primească îndrumări cât mai temeinice în legătură cu problemele cari preocupă sufletul omului modern, căci la rezolvirea acestor probleme și el, cași călăuzitor al sufletelor, trebuie să-și dea contribuția.

Preoții noștri nu cunosc îndeajuns sufletul omului modern, al intelectualului, nu cunosc problemele ce-l preocupă și îndoielile lui. Așa se explică faptul, că de cele mai multe ori predicile nu au efectul dorit. Un călugăr renumit spunea: Studenții teologi când termină cu școala, trebuie să înceapă din nou, în școala lumii moderne, care ține toată viața. Fericit e preotul acela care-i mereu conștient

despre aceea că încă nu-i gata. În urma contactului permanent cu poporul, preotul se convinge că nu poate predica după șablon, că de pe amvon și din scaunul mărturisirii va trebui să vorbească oamenilor cu totul astfel.

Sunt păstori de suflete care nu-și dau seama că totul s'a schimbat în jurul lor și că numai dânșii au rămas cei vechi, preoți cari lucrează după rețete învechite, care în fața oricărui progres aruncă cu dispreț lozinca „și mai demult a fost așa”. Intelectualii noștri știu și recunosc că în Teologie se învață mult, dar ne ocăresc adeseori că orbecăim în noianul directivelor spirituale moderne. Intelectualii nu caută în predicile noastre numai stil frumos și idel scăpărătoare, ci și viața modernă. Predicile să fie desigur frumoase și din punct de vedere omiletic, dar rezultat nu vor avea decât atunci când la sfârșitul lor se va putea auzi sentința:

Aceasta ne-a sunat într'adevăr nouă, a tratat îndoielile noastre sufletești. Prin urmare fiecare preot e dator să cunoască cât mai bine sufletul modern. E consult ca, pentru câștigarea de cunoștințe mai înalte, studenții mai capacitați să fie trimiși în străinătate.

Prof. Dr. S. ȘICLOVAN

Scrisori pentru frații Preoți

„Voi sunteți sarea pământului”

Credința nu trebuie să fie numai luminătoarea și îndrumătoarea principiilor și opiniilor noastre, nici numai încurajare și mângăere pe drumurile vieții, ci credința trebuie să fie o forță dorită și simțită de noi, care să se manifeste în noi, transformându-ne și făcându-ne apți pentru a birui toate greutățile și piedecile ce ni se ivesc în calea îndrumării spre mai bine a semenilor noștri, spre ținta supremă, spre Iericire.

Spunând acestea ne întemeiem pe cuvintele Mântuitorului: „Îndrăzniți, Eu am biruit lumea”.

Noi credem sigur și neîndoielnic că El a biruit lumea, dar trebuie să credem tot atât de hotărât, că și noi putem acest lucru. Firește că se impune întrebarea: există în noi ceva din acea putere care birue lumea, sau știm măcar, care este și ce este acea putere?

În privința aceasta putem fi recunoscători Domnului nostru Iisus Hristos, pentru că El ne-a descoperit această putere în mai multe locuri din Sf. Evanghelie, dar cred că mai lămurit atunci, când a zis: „Voi sunteți sarea pământului. Dar dacă sarea își va pierde țaria, cu ce se va săra? De nimic nu mai e bună, de cât să se arunce afară și să se calce de oameni” (Mat. 5, 13). Iar în alt loc: „Bun lucru este sarea, dar dacă sarea s'ar face nesărată, eu ce s'ar drege? Să aveți sare în voi și pace să aveți între voi” (Marcu 9, 50).

Să prindem senzual acestui gând divin, să-i analizăm însemnătatea, pentru ca să înțelegem ce este acea putere nouă pe care a adus-o Hristos și pe care ne-o dă nouă și cu ea vrea prin noi să influențeze lumea.

„Voi sunteți sarea pământului“, trebuie să însemne pentru noi în primul rând, că viața în noi și pentru noi trebuie să aibe gust — să prindem gust de viață și să ne bucurăm de viață.

Când Hristos Domnul zice: voi sunteți sarea pământului“, trebuie deci să înțelegem par'c'ar zice: aveți grijă, să vă fie viața cu gust, să nu vă lăsați dominați de plătiseala existenței. Trăiți în Dumnezeu și atunci veți cunoaște și simți divinul în viață. În natură veți citi, atunci, gândul lui Dumnezeu și la fiecare pas veți întâlni voia lui și veți putea porni la lucru după pilda divină, nizuind în munca voastră spre culmile divinității.

De vom fi astfel, atunci am și biruit, ridicându-ne de-asupra plătiselii și desgustului, deasupra nonsensului vieții, constatând dimpotrivă, că viața are un sens chiar foarte adânc.

Dar cuvântul: „Voi sunteți sarea pământului“, mai înseamnă că trebuie să existe în noi mult gust și mult bun simț pentru formarea și transformarea vieții.

Mare dar este acesta, care nu se poate învăța, ci numai primi de sus. Sarea pământului, înseamnă deci gust, simț pentru viața interioară, pentru educarea sufletului, ca omul să nu fie numai cap, plin de gânduri și idei — adeseori seci — ci să fie mai ales, inimă bună, caldă, pătrunsă de cele mai puternice sentimente nobile.

Sarea pământului înseamnă gust, bun simț pentru a ne ști orienta și îndruma corect în aceea ce ni se cuvine și ni se potrivește, și în ceea ce nu ni se cade și nu ni se potrivește. Și mai înseamnă „sarea pământului“, bun simț în orânduirea, selecționarea și stăpânirea sentimentelor și pornirilor noastre; bun simț pentru transformarea chipului vieții noastre, după chipul și asemănarea lui Hristos.

Gândindu-ne la întrebuintărea care se dă sării, cuvintele „voi sunteți sarea pământului“, mai au și un alt înțeles. Precum mâncărilor le dăm gust presărându-le cu sare, tot așa în viață trebuie presărat suflet. Precum se simte în mâncări sarea, tot așa trebuie să se simțească în viață conținutul sufletesc.

În primul rând, sarea aceasta pe care lumea s'o simtă necondiționat, trebuie să existe în noi. Ea este: Credința, care aduce armonia sufletului, conștiința valorii sufletului, care ne umple de cinstire și bunăvoință față de semenii noștri, încrederea neclinită în Dumnezeu și în darul său care ne curăță și întărește, și în fine, răbdarea prin care suferim rău și nădăjduim mai binele.

Iată sarea lumii, care din noi trebuie să se des-

prindă și amestecându-se în viață să împrospăteze simțurile obosite, desgustate și blazate ale fiilor veacului, făcându-i să simtă, să aprecieze și să dorească viața, viața cu conținut, viața puternică, adevărată, divină, „mai multă viață“.

Aceasta este puterea care biruiește lumea: O puternică conștiință de viață spirituală din care să radieze divinul. Lucrarea, acțiunea ei este liniștită și pătrunzătoare ca și a sării. Nu face sgomot, nu se îmbulzește și totuși pătrunde peste tot și se simte peste tot.

Da, fratele meu, aceasta este puterea minunată, cu care și tu poți birui lumea.

Preotul VIOREL

Biserica și clasa muncitoare

Biserica, deși de origine divină, este o instituție cu un profund caracter social. Rolul ei îl împlinește aici pe pământ. Doctrina creștină e transcendentă, dar instituția Bisericii este pământească, slujitorii ei sunt luați dintre oameni și puși în slujba oamenilor, iar ca să-și poată îndeplini misiunea, ei trebuie să se adapteze la starea de fapt. Ca formă văzută a împărăției lui Dumnezeu, ea cuprinde în sânul său pe toți oamenii, din toate clasele sociale. Muncitori, intelectuali și țărani, cu toții sunt fiii ei. Tutoarea, cu aceeași nemărginită iubire, le împărtășește învățăturile sale divine. În fața ei toți sunt egali și pe toți îi consideră ca având drepturi egale, atât în fața vieții, cât și la împărțirea bunurilor ei.

Muncitorimea care azi este chemată să îndeplinească rolul de frunte în conducerea vieții sociale, a fost totdeauna în vederile și preocupările Bisericii. Biserica ortodoxă totdeauna i-a stat în ajutor prin sfaturile și îndemmurile sale, și stând alături de ea în vremuri de restriște. De aceea, în jurul Bisericii noastre, s'au grupat cei dintâi meseriași români în bresle.

Biserica fiind a poporului, totdeauna s'a interesat de condițiile de muncă ale muncitorimii, fie pe câmp, în mine, în fabrici, în ateliere, combătând abuzurile și predicând respectul și dreptatea socială.

Biserica noastră ortodoxă identificându-se cu realitățile vieții românești, luând parte alături de popor la toate suferințele și nevoile lui, a fost îmbrățișată de popor, ca fiind Biserica lui. Această strânsă legătură a poporului cu Biserica s'a manifestat totdeauna. Poporul a participat nu în mod pasiv, rezumându-se la ascultarea sf. slujbe, ci a luat parte activă, preamărind pe Dumnezeu în cor. Așa s'au format societățile corale bisericești, cari sunt o adevărată podoabă a Bisericii, iar orice slujbă la care ia parte și corul, formează o mare sărbătoare, slujba primind o amploare de pătrundere și înălțare sufletească de nedescris. În privința

societăților corale bisericești, poporul dela orașe și sate și-a făcut o datorie de căpetenie în formarea lor, precum și un act de mândrie de a preamări pe Dumnezeu în cântări cât mai frumoase.

În această privință și enoriașii din comuna Chișineu-Criș, stau pe primul plan. Aici se găsesc trei coruri bisericești, despre cari am mai scris și altădată în această revistă și cari duc o adevărată întrecere în a aduce laudă lui Dumnezeu. În ziua de 29 Febr. a. c. corul meseriașilor „Melodia”, și-a aniversat un an dela înființare, printr'o frumoasă și bine reușită serbare culturală, formată din cântece religioase, poezii și cântece populare, precum și o instructivă piesă. Aducem și pe această cale prinosul nostru de recunoștiință corului meseriașilor, din Chișineu, precum și neobositului învățător pensionat Ioan Caba, care și-a pus toată râvna în buna conducere a corului și în regulata participare a corului la slujbele divine.

Misiunea corurilor bisericești, pe lângă că stau în ajutorul preotului la sf. slujbe, ele formează adevărate fortărețe ale înfrățirii și unității sufletești între membri. Ele nizuiesc azi să ridice nivelul cultural al poporului, prin concerte și serbări culturale.

În zilele noastre, Guvernul Țării, dă multă atenție vieții culturale și sociale a muncitorimii din toate clasele sociale. Se urmărește să se dea celor ce muncesc, pe lângă un „minim”, de existență materială, și un „minim” de cultură — sub care nu poate să trăiască omeneste — precum și o conduită morală, dela care nu se poate abate.

Numai munca cinstită poate asigura fiecăruia o pâine cinstită. Dela această lege a muncii, religia creștină nu dispenzează pe nimeni și nu acordă nimănui privilegii. În lumina doctrinei creștine, munca apare ca o „datorie morală”, ca un factor economic și ca o necesitate socială.

Deaceea, la toate manifestările ce nizuiesc o înălțare a muncitorimii și în general a poporului, atât pe tărâm material, cât și pe tărâm spiritual, Biserica noastră ortodoxă, s'a alăturat în trecut și se alătură și azi cu bucurie.

Biserica noastră urmărește cu toată admirația aceste strădanii, și nu pierde nici un prilej să contribuie cu mijloacele ei, la realizarea cât mai desăvârșită a acestei opere. Ea a fost totdeauna alăturarea de clasa muncitoare și este și azi.

Pr. Marin Sletcu

P. C. Părinți sunt rugați a nu uita să-și achite cotizațiile la Fondul de Ajutor.

Material pentru predici

La Dumineca II-a a marelui post

— Folosul mărturisirii —

De vreme ce noi, ori aici, ori în viața cea viitoare neapărat trebuie să ne întristăm pentru păcatele noastre, apoi este mai bine ca noi să facem aceasta aici, decât în lumea cealaltă. De unde se observă aceasta? Din cuvintele psalmistului, precum și din Evanghelie. Psalmistul zice: „Cine se va mărturisi ție în iad?” (Ps. 6, 6). El cu aceasta nu vrea să zică, că nu se va putea mărturisi cineva Domnului în iad, ci că mărturisirea aceasta de acolo nu va putea ajuta nimic. Acelaș lucru ne-a învățat Hristos în pilda bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr. Așa dar, eu vă poftesc, vă rog și vă conjur, ca aici să plângem pentru păcatele noastre, aici să suferim pentru dănsule. Încă în viața aceasta trebuie să ne pocăim pentru păcatele noastre. Aici trebuie să ne arunce în întristare cuvintele cele de pedeapsă ale preotului, ca să nu ne spăimânteze în cealaltă lume adevăratele pedepse ale lui Dumnezeu. Aici trebuie să ne rănească predicarea, pentru ca să nu ne roadă în cealaltă lume viermele cel neadormit. Aici ardă-ne dojana și mustrea, pentru ca să nu ne ardă acolo focul iadului. Este drept, ca acei cari sufăr aici, acolo să se mângăie, iar aceia care aici trăiesc în desfătare și cu ușurătatea minții, și nu le pasă nici cum de păcatele lor, este drept ca acolo neapărat să plângă și să se vaete și să scrâșnească cu dinții. Aceste cuvinte nu sunt ale mele, ci sunt tocmai cuvintele aceluia care are să ne judece în lumea cealaltă. El zice: „Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângăia; dar vai vouă cari râdeți acum, că veți plânge și vă veți tângui.” (Mt. 5, 5 și Lc. 6, 25). Așa dar, este mult mai bine a schimba un necaz scurt și o durere scurtă, pe niște bunuri și bucurii veșnice și nepieritoare, decât a se desfăta cineva și a fi ușor de minte în această viață scurtă și trecătoare și apoi a cădea într'o pedeapsă vecinică. Dar poate că te rușinezi să-ți mărturisești păcatele tale? O, ce nebulie! Mai vârtos trebuie să te rușinezi de a săvârși păcatele! Noi însă facem dimpotrivă. Noi săvârșim păcatul fără nici o rușine și fără groază; dar când trebuie să ne mărturisim, atunci ne rușinăm și stăm pe gânduri când ar trebui să fim voioși și gata la aceasta. Căci nu este rușine a se pârî cineva pe sine pentru păcat, ci este o faptă dreaptă și îmbunătățită. Dacă aceasta n'ar fi o faptă dreaptă și bună, Dumnezeu n'ar fi făgăduit răsplătire pentru dânsa. Iar cât despre faptul că mărturisirea păcatelor se răsplătește de Dumnezeu, ne încredințează profetul când zice: „Spune tu fărădelegile tale întâiu, ca să te îndreptezi.” (Is. 43, 26). Și cine poate să se rușineze de mărturisirea

păcatelor sale, prin care tocmai are să se libereze de păcate? Sau nu cumva Dumnezeu ne poruncește a mărturisi păcatele noastre, pentru ca să ne poată pedepsi? Nici de cum, el nu ne poruncește aceasta, pentru ca să ne poată pedepsi, ci pentru ca să ne poată ierta.

La judecătoriiile lumești, într'adevăr, se întâmplă, că după mărturisirea vinovăției urmează pedeapsa. Pentru ca cineva să nu tăgăduiască de frica pedepsei păcatele sale și înaintea lui Dumnezeu, deaceia psalmistul a zis: „mărturisiți-vă Domnului că esre bun și mila lui este vecinică“ (Ps. 106, 1). Nu cumva oare, El nu știe păcatele tale dacă tu nu i le mărturisești? Iar dacă el le știe, atunci ce-ți folosește tăcerea? Sau poți tu oare să te ascunzi cumva dela ochii lui? Chiar de n'ai mărturisi tu păcatele tale El totuși le știe. Iar dacă le mărturisești, El le uită „Iată, zice El, Eu sunt Dumnezeu cel ce șterg fără-delegile tale și păcatele tale nu le voi mai pomeni.“ (Ps. 43, 25). Vezi? El zice: „nu le voi mai pomeni“. Prin aceasta arată El iertarea. Tu însă trebuie să pomeniști păcatele tale, pentru ca să ai prilej de a te îndrepta. Sf. Pavel, știind aceasta, totdeauna amintea păcatele sale deși Dumnezeu nu le mai pomenea, și zicea: „nu sunt vrednic să mă chema apostol, pentru că am prigonit Biserica lui Dumnezeu.“ (I. Cor. 15, 9) și „Hristos a venit în lume, pentru ca să mântuiască pe cei păcătoși, dintre care cel dintâiu sunt eu.“ (I. Tim. 1, 15). El nu zice „am fost cel dintâiu“, ci „sunt cel dintâiu.“ Deși Dumnezeu îi iertase păcatele, totuși la Pavel niciodată nu s'a stins pomenirea păcatelor sale iertate. Cele ce Dumnezeu ștersese, el însuși le făcea cunoscute. Dumnezeu a numit pe Sf. Pavel „vas ales“ (F. A. 9, 15), iar el se numește „cel dintâiu între păcătoși.“ Deci, fiindcă el însuși necontenit pomenea păcatele sale, poți tu să judeci, cât de mult a pomenit Dumnezeu faptele cele îmbunătățite.

Dar ce zic eu, că nu este rușine a mărturisi cineva păcatele sale! Pomenirea păcatelor noastre este cu mult mai mărită, decât pomenirea faptelor noastre celor bune. Pomenirea faptelor noastre celor bune nu numai că nu ne dă vreo strălucire, ba chiar aduce asupra noastră rușine și osândire; pe când pomenirea păcatelor noastre ne umple de o veselă asigurare și îndreptare la Dumnezeu. Cine ne spune aceasta? Fariseul și vameșul. Acesta și-a mărturisit păcatele și s'a dus îndreptat de dânsule; iar celălalt, și-a numărat faptele sale cele bune și s'a pogorât mai jos decât vameșul. Vezi câtă vătămare se aduce când cineva pomenește faptele sale cele bune și cât folos se pricinuește, când cineva nu uită păcatele sale? Și aceasta nu este de mirare. Căci cine pomenește faptele sale cele bune, cade în mândrie și semeție, și disprețuiește pe ceilalți oameni, ca fariseul acela. El n'ar fi ajuns la o fală așa de mare și n'ar fi zis: „nu sunt ca ceilalți oameni“ (Lc. 18,

11), dacă n'ar fi pomenit postul și zeciuelile sale. Dimpotrivă, pomenirea păcatelor noastre smerește duhul nostru, ne învață a fi cumpătați și prin cumpătare ne dobândește bunavoință a lui Dumnezeu. Ascultă numat cum ne poruncește Hristos, să nu pomenim fapte bune! „Când ați făcut toate, zice El, ziceți: robi netrebnici suntem.“ (Lc. 17, 10). El vrea să zică: mărturisește tu numai, că ești un rob netrebnic și eu nu te voi face așa; dacă tu vei mărturisi înjosirea ta, eu te voi mări și te voi încununa.

Ai văzut tu, oare, dovezile cele multe, ce ți-am înfățișat, că pomenirea păcatelor noastre ne este de folos, și că pomenirea faptelor noastre celor bune ne este foarte păgubitoare; pe de altă parte, că noi vom fi pedepsiți, dacă nu vom pomeni păcatele noastre, că dimpotrivă, vom primi răsplătire, dacă vom pierde din pomenire faptele noastre cele bune? Trebuie să vă mai arăt și în alt chip, că tocmai pomenirea păcatelor este cea mai mărită faptă bună? Ascultă pe cucernicul Iov! Cum el a fost mărit și strălucit cu deosebire prin mărturisirea păcatelor sale, când zicea: nu m'am rușinat de multă mulțimea gloatei, ca să nu mărturisesc păcatele mele.“ (Iov. 31, 33). El cu aceasta voiește să zică: niciodată mulțimea omenească cea asemenea mie nu m'a adus la aceea, ca să mă rușinez de mulțimea păcatelor, mărturisite. Și ce ar folosi a ascunde păcatele înaintea oamenilor, când judecătorul știe toate? Și ce poate vătămă, când oamenii știu păcatele mele, dar judecătorul mă liberează de pedeapsă? Chiar de m'ar osândi toți, iar judecătorul mă iartă, nu-mi pasă de toate osândirile lor. Și iarăși, de m'ar lăuda și admira oricine, iar judecătorul m'ar osândi, nu mi-ar fi folositoare hotărârea tuturor celorlalți. La El, la judecătorul cel dumnezeesc trebuie să ne uităm pretutindenea și deapănarea.

(Sf. Ioan Hrisostom).

Informațiuni

● Secția sindicală a clerului din Arad și-a ținut ședința plenară Joi, 11 Martie a. c. la orele 16, în aula Academiei de Teologie. A fost prezent și tov. Vițlu, delegatul Sindicatatului Salariaților Publici din Arad. După citirea și verificarea procesului verbal din ședința precedentă, urmează citirea rapoartelor responsabililor: organizatoriu, de asistență socială, economic, financiar, cooperatist, precum și al vârfului de colectiv al responsabilului de educație și cultură. După citirea fiecărui raport au urmat discuții, la care au luat parte Părinții: Dr. Il. V. Felea, V. Mihuțiu, Dr. P. Deheleanu, A. Cuznețov, M. Morgovan, T. Herbei, D. Tudor și tov. Vițiu. În această ședință s'a făcut și înscrierea reprezentanților cultului rom. cat. din Arad, care au fost de

față și dintre care Păr. Olah Francisc a fost cooptat ca membru în comitet. Tot așa și Păr. Ostoin Dragutin, reprezentantul cultului ortodox sârb. Ședința a fost prezidată de Păr. A. Cuznețov, secretar fiind Păr. M. Morgovan.

Nr. 987/1948.

Concurs

Se publică concurs *din oficiu*, cu termen de 30 de zile, pentru întregirea parohiei Zarand I, protopopiatul Ineu, devenită vacantă prin transferarea preotului Aurel Luca la altă parohie.

VENITE:

1. Folosința sesiunii parohiale, 24 jugh. cad.
2. Stolele și birul legal.
3. Folosința casei și grădinei parohiale, în fosta școală confesională.
4. Salarul de stat.

Parohia este de *clasa I*. Dela recurenți se cere cvalificațiune pentru parohii de *clasa I*.

Preotul numit va plăti din al său toate impozitele după beneficiul preotesc și va avea obligația de a îndeplini cu conștiinciozitate toate îndatoririle legate de funcțiunea de preot duhovnic.

Actele necesare, dimpreună cu cererea și un scurt memoriu, cu datele personale și activitatea de până aci, se vor înainta, în timpul concursului, Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad.

Arad la 11 Martie 1948.

2-3 † ANDREI, Traian Cibian.
Episcop, cons. ref. eparhial

Nr. 912-1948.

Pentru îndeplinirea parohiei Miniș, protopopiatul Radna, se publică concurs prin alegere, cu termen de 30 de zile.

VENITE:

1. Folosința sesiunii parohiale, 24 jugh. cad., dintre cari 6 jugh. în hotarul comunei Miniș, iar 18 jugh. în hotarul comunei Andrei Șaguna, cu 6 drepturi urbariale, un drept comunal, una cănepiște mare și dreptul de pășune și pădure.

2. Folosința casei parohiale cu supraedificatele necesare și grădină.

3. Stolele legale.

4. Birul legal, câte 5 kgr. grâu în natură anual dela familiile cu pământ și 2 și 1/2 kgr. grâu anual dela familiile fără pământ.

Familiile fără pământ vor putea răscumpăra grăul cu prețul maximal.

5. Salarul dela Stat, pe care parohia nu-l garantează.

Preotul ales va plăti din al său toate impozitele după beneficiul preotesc și va avea obligația de a-și îndeplini cu conștiinciozitate toate îndatoririle legate de funcțiunea de preot duhovnic.

Parohia este de *clasa I-a*. Recurenții vor trebui să aibă cvalificațiunea prescrisă pentru parohii de *clasa I*.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare (certificatul școlii secundare, absolutorul teologic, diploma de capacitate preotească, certificat de serviciu), adresate către Consiliul parohial din Miniș, se vor înainta, în timpul concursului, Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad.

Recurenții admiși la concurs se vor prezenta în parohie la serviciul divin, pentru a servi, cuvânta, cânta și a face cunoștința credincioșilor, cu aprobarea prealabilă a administratorului protopopesc.

Din ședința Consiliului parohial al parohiei Miniș dela 1 Martie 1948.

Aprobat

Arad, la 11 Martie 1948.

† ANDREI, Traian Cibian.
1-3 Episcop, cons. ref. eparhial

Nr. 1077-1948.

Se publică concurs din oficiu, cu salarul dela Stat, cu termen de 15 zile, pentru parohiile:

1. Bonțești,	protopopiatul	Gurahonț,
2. Gașca,	"	Șiria.
3. Grâniceri,	"	Chișineu-Criș.
4. Groșli-Noi,	"	Radna.
5. Jota-Mare,	"	Buteni.
6. Josășel,	"	Gurahonț.
7. Leasa,	"	Hălmagiu.
8. Lunșoara,	"	Hălmagiu.
9. Monoroștia,	"	Radna.
10. Petriș,	"	Săvârșin.
11. Sârbi,	"	Hălmagiu.
12. Șepreuș,	"	Cermeiu.
13. Șicula,	"	Ineu.
14. Susani,	"	Buteni.
15. Zăbrani,	"	Radna.
16. Mișca II,	"	Chișineu-Criș.
17. Hodiș,	"	Buteni.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, se vor înainta Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad, în timpul concursului.

Arad, la 20 Martie 1948.

† ANDREI, Traian Cibian.
1-2 Episcop, cons. ref. eparhial

Dela secția sindicală a clerului din Arad
Nr. 55/1948.

Comunicat

P. C. P. Preoți și profesori membri ai secției clerului sunt rugați să-și scoată cărțile de alegători și să comunice secretarului acest fapt.

Arad, la 15 Martie 1948.

COMITETUL